

Dechové cvičení

Hlasové cvičení

Píseň

Rytmické cvičení

Hudební nauka

Opakování

Poslech

Hudební výchova 4. ročník

22. PREZENTACE

Opakování z 3. ročníku

- ◆ nota čtvrtová, osminová - opakování
- ◆ pomlka čtvrtová

Hudební nástroje:

- ◆ kontrabas
- ◆ akordeon
- ◆ violoncello
- ◆ klavír, piano
- ◆ housle

◆ Hudební nástroje - úkol

◆ ÚKOL - TAJENKA

- ◆ Poslech CD - 4. ročník BIANKA - skladba č. 28
Josef Suk - Vesnická serenáda
(skladba pro klavír)

Hlasové desatero

- ◆ 1) Dbej na správné držení těla.
- ◆ 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- ◆ 3) Před „použitím“ hlasivky probudí.
- ◆ 4) Prováděj hlasová cvičení.
- ◆ 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- ◆ 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- ◆ 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- ◆ 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- ◆ 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- ◆ 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

Dechové cvičení

Dechové cvičení

Cvičení na koberci v leže

Venku v přírodě - zejména v lese - je čistý vzduch, dobře se tam dýchá. Představte si, že si lehneme do trávy - na koberci leží děti na zádech, oči zavřené, ruce volně vedle sebe, nohy mírně pokrčené. Pomalu nadechujeme nosem až do břicha a vydechujeme ústy (6krát po 3 sekundách).

Hlasové cvičení

a) Dbáme na správné otvírání úst – uvolnit svaly ve tvářích, volně spustit dolní čelist bez mluvení nebo zpívání a zívnout.

b) Řekneme si říkadlo beze zvuku pouze otvíráním úst:

**Byla ryba u potoka
měla v hubě klíč,
než tam přišla panímáma,
byla ryba pryč.**

c) Říkadlo pak řekneme polohlasem-opět dbáme na otvírání úst.

Píseň

Opakování písní formou soutěže.

Utvoříme dvě družstva - ta mají za úkol říkat střídavě písničky, které budeme zpívat - jedno z družstev říká písničky, ve kterých se zpívá o vodě, druhé družstvo - písničky, ve kterých se zpívá např. o koních. Za každou určenou písničku dáme bod, příp. prohrává družstvo, které už další písničku neví.

Přírodní živly (Země, oheň, voda, vzduch).

Lidé, povolání.

Živočichové.

Města, vesnice.

Dopravní prostředky.

Hudební nástroje

Úkol: do sešitu napiš nadpis:

Hudební nástroje

Uvedené hudební nástroje zapisuj do sešitu.

klavír

Klavír známe ve dvou podobách jako koncertní křídlo nebo „pokojevé“ pianino. Když se podíváme dovnitř klavíru, uvidíme dlouhou řadu strun, od těch nejsilnějších až po ty nejtenčí, které vytvářejí dokonce trojici. Při stisknutí klávesy bílé či černé vyskočí kladívko obalené filcem a to udeří na patřičnou strunu nebo skupinu strun. Ozve se při silném úderu silný tón, při slabém úderu slabý. Pedály u nohou tón prodlužují (pravý pedál) nebo zkracují (levý pedál).

ÚKOL: Přečti červeně zvýrazněná slova.

Odpovíš tím na otázku, z čeho se kládá klaviatura klavíru.

(Zapni zvuk).

(CD RAABE – Hudební nástroje č. 19 -1:32)

Hudební nauka

Hudební nástroje

pianino

Klavír

Mám se učit na piáno,
začnu prý už pozítří.
Povídala moje máma,
že má klavír nohy tři.
To mi nejde do hlavy.
Než se začnu učit hrát,
budu si ty nohy muset
ještě jednou spočítat.
Černé klapky, bílé klapky,
po těch klapkách bloudí
tlapky.
Rozpustilé tlapičky loví
nápěv písničky.

(CD RAABE –Hudební nástroje č. 19
-1:32)

Hudební nástroje

Akordeon s klávesnicí

NEZAPISUJ!

Jedná se o muziku poháněnou měchem, který můžeme vidět. Hráč si však do něho vzduch nahání sám pohybem levé ruky. Na levé straně jsou většinou hluboké tóny, ba dokonce celé akordy ovládané mačkáním knoflíků. Pro pravou ruku je tam klávesnice jako na klavíru nebo na varhanech, či rovněž knoflíky u knoflíkového akordeonu. Akordeonu se nesprávně říká harmonika, což je lidový nástroj, který vydává jiný tón, když levá ruka táhne měch doleva nebo doprava a jehož možnosti jsou značně omezené, určené spíše pro hru jednoduchých tanečních písní u táboráku nebo v hospodě. Akordeon může být dokonce i nástroj koncertní, kde ukáže hráč svoji muzikantskou dovednost. Akordeon je poháněný vzduchem – rozechvívá kovové „jazýčky“.

Akordeon knoflíkový

(CD RAABE – Hudební nástroje č. 22 -1:05)

Hudební nástroje

NEZAPISUJ!

akordeon

HARMONIKA

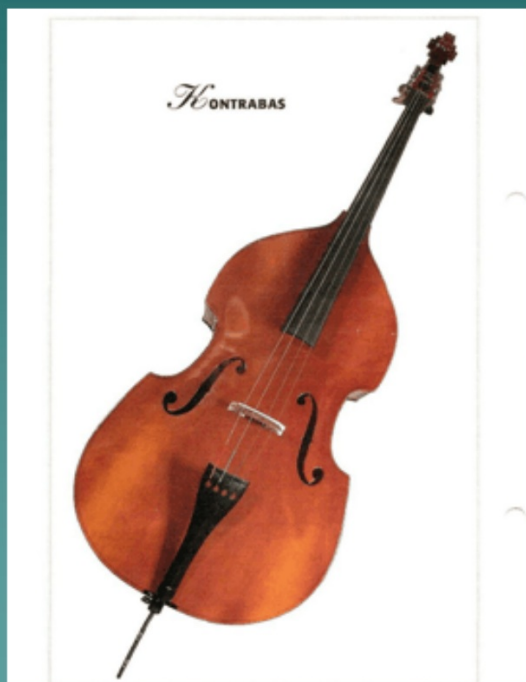
Víte, co to znamená,
umět hrát na harmoniku?
Chce to dřinu, roky cviku,
řádná chlapská ramena:
roztahovat její hrud'
a zas dech z ní vymáčkat.
Tohle svede jenom někdo,
kdo tu dámu má moc rád.

Hurník

Ilja

Hudební nástroje

kontrabas

Tak se nazývá správně ten největší a v tónech nejhlubší smyčcový nástroj. Lidově se mu říká „basa“, ale hráči na tento nástroj to slyší neradi.

KONTRABAS

**Když se řekne basa,
rozzlobí se jako ďas:
„Dej si na mne pozor!
Mé jméno je kontrabas!“**

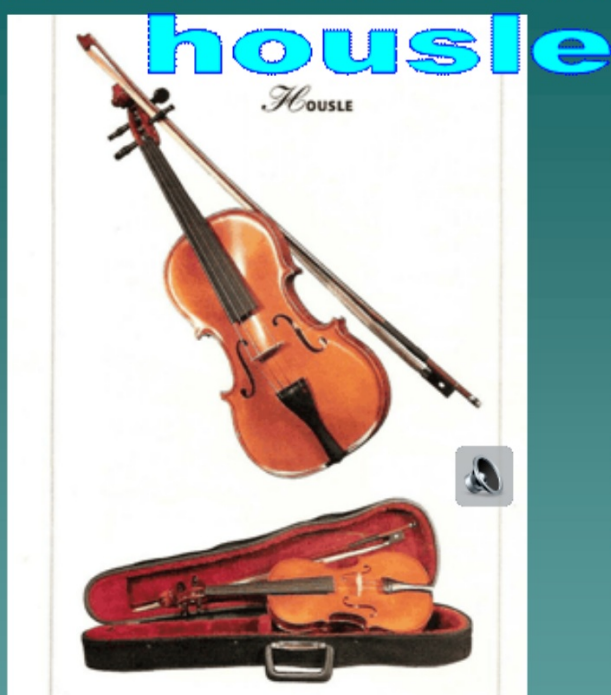

(CD –Hudební nástroje RAABE č.15 – 1:06)

Hudební nástroje

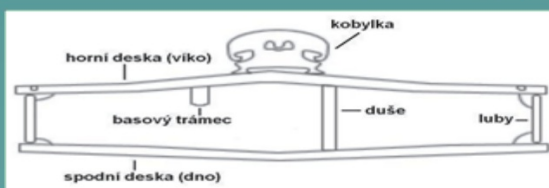
Hudební nauka

Housle mají čtyři struny stejné délky, ale různé tloušťky. Zajímavé jsou i druhy dřeva, které mají vliv na jejich pěkný zvuk: **vrchní deska** – smrk, **spodní deska a boční luby** – javor, **hmatník** – eben, **kobyłka-javor**, **duše** – smrk, **hůlka smyčce** – palisandr, **žabka** – mahagon. Poražené a vybrané kusy dřeva se

skladují i více než dvacet let, než dobře vyschnou. Při hře se na jednotlivé struny tlačí prsty směrem k hmatníku, a tím se vlastně struna zkracuje. Čím je struna kratší, tím je tón vyšší. Stejně důležitá je i pravá ruka, která ovládá smyčec.

(CD –Hudební nástroje RAABE č.13 – 1:39)

Hudební nástroje

housle

HOUSLE

Každý něco dobře umí:
fagot bručí, flétna bublá,
buben krásně duní,
trubka hlaholí.
Ale housle umí všechno,
umí cokoli.

violoncello

Andělé
hrající na
violu da
gamba.

Hudební nástroje

Violoncello /čti violončelo/se svým tvarem podobá houslím, ale je podstatně větší, takže se drží mezi koleny jako kdysi jeho předchůdce gamba. Má čtyři struny C-G d-a, samozřejmě podstatně delší a silnější, než jsou ty houslové, zahraje tedy i hluboké tóny, ale na nejtenčí struně zní sladce jako housle či viola (větší než housle a menší než violoncello). Jeden z nejznámějších i nejslavnějších koncertů pro violoncello složil český skladatel Antonín Dvořák. Tuto krásnou skladbu hrají snad všichni violoncellisté na celém světě.

(CD –Hudební nástroje RAABE č.14 – 2 :15)

Pro srovnání

Zkus hráče napodobit!

housle

violoncello

kontrabas

viola

Hudební nástroje - úkol

K uvedeným hudebním nástrojům přiřaď správný název i zvuk.

Kontrabas

Violoncello

Housle

Hudební nástroje - řešení

K uvedeným hudebním nástrojům přiřaď správný název i zvuk.

Kontrabas

Violoncello

Housle

Hudební nástroje - úkol

K hudebním nástrojům přiřaď správné názvy i zvuky.

housle

klarinet

pikola

pianino

kontrabas

akordeon

violoncello

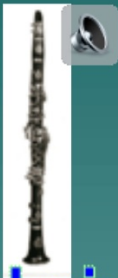

klavír

Hudební nástroje - řešení

K hudebním nástrojům přiřaď správné názvy i zvuky.

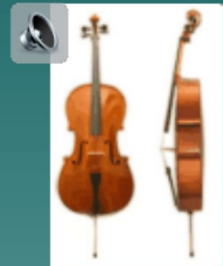
klarinet

housle

akordeon

violoncello

klavír

pikola

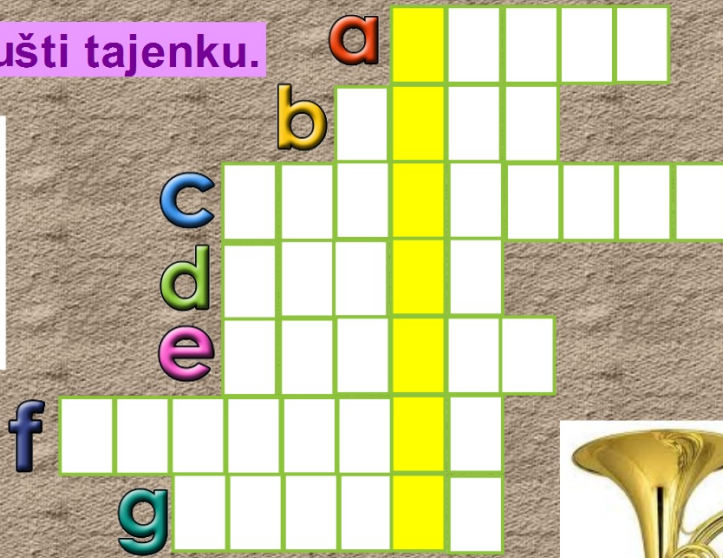

pianino

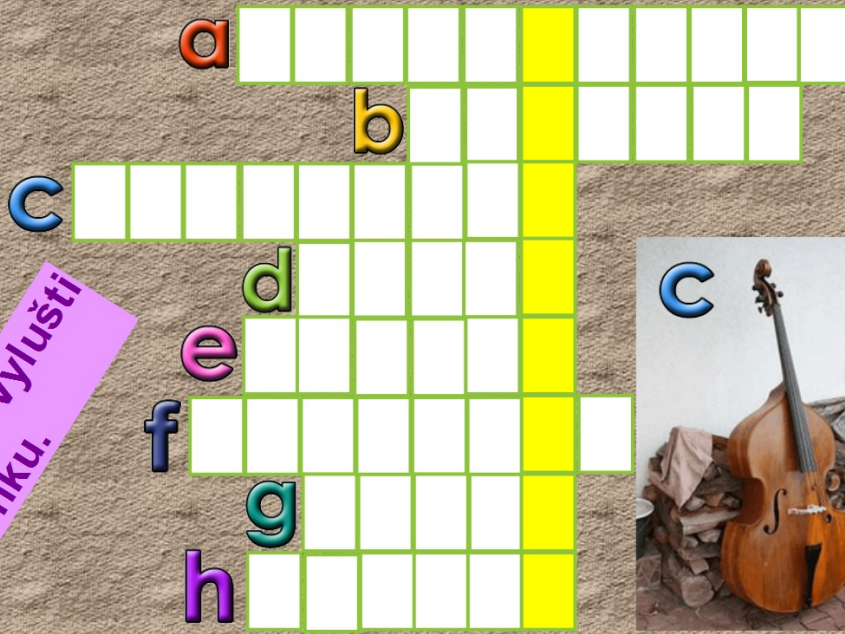

kontrabas

ÚKOL - Vylušti tajenku.

ÚKOL - Vylušti
tajenku.

ŘEŠENÍ - Vylušti tajenku.

a H O R N A

b T U B A

c M A N D O L Í N A

d B U B E N

e T R U B K A

f L O U T N A

g K L A V Í R

d

g

c

f

a

Lesní roh (horna)

b

e

ŘEŠENÍ

a VIOLONCELLO

b KLÁVESY

c KONTRABAS

d FAGOT

e KLAVÍR

f AKORDEON

g HOBOJ

h HOUSLE

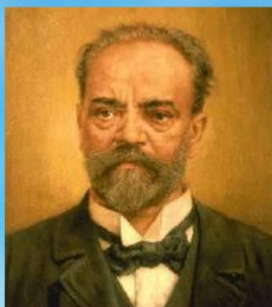
Nasloucháme hudbě

Poslech CD - 4. ročník BIANKA - skladba č. 28

Josef Suk - Vesnická serenáda (skladba pro klavír)

Klik životopis Josef Suk

Klik životopis Antonín Dvořák

Serenáda znamená večerní zastaveníčko. Je to hudba dobré pohody. Dnes už zní spíše jen v koncertních sálech, ale dříve se často hrávala i ve volné přírodě - třeba v zámecké zahradě, anebo pod okny milé dívky.

Tak vyhrávala kdysi i křečovická kapela, kterou vedl tatínek Josefa Suka. Byla známá po celém sedlčanském kraji. Kapela mívala zkoušky na dvoře Křečovické školy. A maličký Pepoušek Suků, budoucí slavný český skladatel, se od muzikantů nemohl odtrhnout. Byly to jeho první, nezapomenutelné hudební zážitky.

Ve vzpomínkách na tyto šťastné chvíle složil později svou Vesnickou serenádu. Snadno v ní postřehnete názvuky na český tanec polku.

Křečovice leží jižně od Prahy, poblíž Sedlčan. Josef Suk se tam narodil a je tam i pochován. Mnoho krásných vzpomínek měl Suk na dobu, kdy byl žákem Antonína Dvořáka. Jednou - bylo mu tehdy sedmnáct roků - pracoval právě na rozsáhlejší skladbě. "Sedl jsem ke klavíru," vyprávěl později Suk, "a hrál a zpíval jsem větu druhou... Rozhlédám se vůkol a vidím, jak celá třída, shromážděná ko klavíru, se na mne vážně dívá, vidím, jak Dvořák jde ke mně - a pojednou cítím jeho polibek na tváři a slyším jeho slova: Jste chlapík! A to rozhodlo pro celý můj život. Neustále jsem si říkal, jak to jen udělám, abych byl hoden té důvěry velikého člověka, milovaného Mistra." Své předsevzetí Suk splnil. Jeho díla patří k pokladům české hudby.

Zápis do sešitu

Josef Suk

Josef Suk (1874 - 1935) byl český skladatel, houslista a pedagog (učitel). Byl žákem významného hudebního skladatele Antonína Dvořáka. Složil skladbu pro klavír Vesnickou serenádu - poslech skladby.

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 4 – učebnice pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 4 pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Internetové stránky GOOGLE: www.priroda.cz/lexikon.php?detail=1170
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
- Internetové stránky GOOGLE : <http://www.youtube.com/watch?v=0osLGfkunw>
<http://www.youtube.com/watch?v=jcJCuwfhfJM>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Suk_star%C5%A1%C3%AD
http://cs.wikipedia.org/wiki/Anton_Dvo%C5%99%C3%A1k

